

РЕГЛАМЕНТ

за провеждане на XXXIII олимпиада по техническо чертане – 2017 година, ВАРНА

Регламентът за провеждане на XXXIII олимпиада по техническо чертане е съобразен с изискванията за организиране и провеждане на ученическите олимпиади и националните състезания през учебната 2016/2017 година, утвърдени със Заповед № РД 09-1369/15.09.2016 г. на министъра на образованието и науката.

Олимпиадата се организира в три кръга, както следва:

1. Училищен кръг – до 18.02.2017 г.
2. Областен кръг – 24.03.2017 г.
3. Национален кръг – от 21.04. до 23.04.2017 г.

Националният кръг се организира със съдействието на Технически университет, Варна.

Участниците в Олимпиадата се разпределят в три групи:

Първа група – ученици от VII и VIII клас.

Втора група и трета група – ученици от IX – XII клас.

Задачите се подготвят, както следва:

За училищния кръг – от училищната комисия.

За областния кръг – от националната комисия.

За националния кръг – от националната комисия.

Учебно съдържание, върху което се определят задачите:

За първа група – от задължителната подготовка на учебния предмет технологии и предприемачество.

За втора и трета група – от задължителната професионална подготовка по учебен предмет техническо чертане.

Време за разработване на писмената работа:

За първа група – 4 астрономически часа;

За втора група – 5 астрономически часа;

За трета група - 5 астрономически часа.

Задачите обхващат:

За първа група:

По дадени два изгледа на плътно тяло да се начертае трети изглед и да се нанесат необходимите размери.

За втора група:

1. По даден детайл от натура и измервателни инструменти да се изпълни скица, включваща проекции, размери и грапавост.
2. По даден чертеж на общия вид да се изработи чертеж на детайл, включващ проекции, размери, гранични отклонения и грапавости.

За трета група:

1. По даден чертеж на общия вид да се изработи скица на детайл, включващ проекции, размери, гранични отклонения и грапавост.
2. По разработената скица да се изпълни чертеж на главната проекция в програмната среда AUTOCAD.

Забележка:

За задача 2 на втора група и за задача 1 на трета група се използва един и същи чертеж на общия вид.

Оценяване на задачите:

Задачите се оценяват по приложените критерии. Системата за оценяване е точкова. Приравняването на получения брой точки към цифрова оценка е съгласно приложената скала.

Обръщаме внимание на участниците, че изпълнението на задачите трябва да бъде съобразено с действащите БДС.

Скала за приравняване на получения брой точки към цифрова оценка

	I група	II група	III група
до 50% от точките – оценка 3,00			
от 51% до 60% от точките – оценка 4,00			
от 61% до 75% от точките – оценка 5,00			
от 76% до 85% от точките – оценка 5,50			
от 86% до 90% от точките – оценка 5,75			
над 90% от точките – оценка 6,00			

**КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ
НА ЗАДАЧИТЕ НА УЧЕНИЧЕСКАТА ОЛИМПИАДА
ПО ТЕХНИЧЕСКО ЧЕРТАНЕ**

ЗА ПЪРВА ГРУПА – МАКСИМАЛЕН БРОЙ – 55 точки

За правилно изпълнена задача.	50 точки
- за пропуснати или излишни контури и ръбове;	отнемат се по 2 точки на всяка грешка
- за неспазена проекционна връзка между изображенията или между изображенията на отделни елементи от детайла;	отнемат се до 15 точки
- за неправилно нанесени, пропуснати или излишни размерни линии и числа;	отнемат се по 0,5 точки за всяка грешка
- за естетическо изпълнение – спазени БДС за видовете линии, шрифт, условни знаци.	прибавят се до 5 точки

ЗА ВТОРА ГРУПА – МАКСИМАЛЕН БРОЙ – 180 точки

ПЪРВА ЗАДАЧА: Скица на детайл от натура.	максимален брой – 85 точки
За правилно изпълнена задача.	80 точки
- за неправилно определен необходим брой изображения;	отнемат се до 10 точки
- за неправилно определено главно изображение;	отнемат се до 5 точки
- за нецелесъобразно използване на разрези и сечения;	отнемат се до 10 точки
- за нецелесъобразно използване на условности и опростявания при изображенията;	отнемат се до 5 точки
- за неспазена проекционна връзка между изображенията или между изображенията на отделни елементи от детайла;	отнемат се до 10 точки
- за грешки при оформяне на размерите;	отнемат се до 5 точки
- за грешки при нанасяне на размерите (брой и вид размери);	отнемат се до 5 точки
- за грешки и пропуски при нанасяне на грапавостта на повърхнините;	отнемат се до 5 точки
- за естетическо изпълнение.	прибавят се 5 точки
ВТОРА ЗАДАЧА: Тема: По даден чертеж на ОВ да се изпълни чертеж на детайл.	максимален брой – 95 точки
За правилно изпълнена задача.	90 точки
- за нецелесъобразно определени изображения по вид	отнемат се до 20 точки

(изгледи, разрези, сечения) и брой;	
- за грешки при използване на условности и опростявания;	отнемат се до 5 точки
- за неспазена проекционна връзка;	отнемат се до 10 точки
- за изобразяване на “чужд детайл” или елементи от “чужд детайл”;	отнемат се до 20 точки
- за грешки при нанасяне на размерите;	отнемат се до 10 точки
- за нецелесъобразно нанесени грапавост и гранични отклонения;	отнемат се до 10 точки
- за естетическо изпълнение.	прибавят се до 5 точки
ЗА ТРЕТА ГРУПА - МАКСИМАЛЕН БРОЙ – 160 точки	
ПЪРВА ЗАДАЧА: По даден чертеж на общия вид да се изработи скица на детайл.	максимален брой – 95 точки
За правилно изпълнена задача.	90 точки
- за нецелесъобразно определени изображения по вид (изгледи, разрези, сечения) и брой;	отнемат се до 20 точки
- за грешки при използване на условности и опростявания;	отнемат се до 5 точки
- за изобразяване на “чужд детайл” или елементи от “чужд детайл”;	отнемат се до 20 точки
- за грешки при нанасяне на размерите;	отнемат се до 10 точки
- за нецелесъобразно нанесени грапавост и гранични отклонения;	отнемат се до 10 точки
- за естетическо изпълнение.	прибавят се до 5 точки
ВТОРА ЗАДАЧА: По разработената скица да се изпълни чертеж на главната проекция в програмната среда AUTOCAD.	максимален брой – 65 точки
За правилно изпълнена задача.	55 точки
- неправилно структуриране на графичните елементи от чертежа;	отнемат се до 20 точки
- нецелесъобразна последователност на изпълнението;	отнемат се до 10 точки
- непълно познаване на възможностите на чертожната програма;	отнемат се до 10 точки
- за производителност (икономия на време).	прибавят се до 10 точки на първите трима, предали завършен чертеж

Организация на Олимпиадата

1. Организацията на училищния кръг се извършва съобразно определените в точка **1. Общински кръг** на приложение № 1 „Изисквания за организиране и провеждане на ученическите олимпиади и на националните състезания през учебната 2016/2017 г.“ (към Заповед № РД 09-1369/15.09.2016 г.) изисквания при спазване на следното:

Задачите се определят от училищната комисия.

Всяка писмена работа се оценява от двама проверители – членове на училищната комисия.

Писмените работи се арбитрират, ако има разлика в оценките на двамата проверители от 0,50 или повече от 0,50 точки.

За участие в областния кръг на олимпиадата се класират учениците, които са получили на общинския кръг оценка не по-ниска от отличен (5,50) или не по-малко от 75% от максималния брой точки.

2. Организацията на областния кръг се извършва съобразно определените в точка **2. Областен кръг** на приложение № 1 „Изисквания за организиране и провеждане на ученическите олимпиади и на националните състезания през учебната 2016/2017 г.“ (към Заповед № РД 09-1369/15.09.2016 г.) изисквания при спазване на следното:

Задачите се определят от националната комисия. Изпращат се в Министерството на образованието и науката на експерта, отговарящ за олимпиадата. Упълномощено от началника на

РУО лице получава задачите на хартиен носител от един до три дни преди началото на състезателния ден.

Областните комисии организират провеждането и оценяването на резултатите от областния кръг.

Всяка писмена работа се оценява от двама проверители – членове на областната комисия.

Протоколите на областните комисии с предложените за участие в националния кръг ученици, както и писмените им работи с решенията се представят на националната комисия до 7 работни дни от състезателния ден на адрес: гр. Варна, бул. „Сливница” № 158 А, Професионална техническа гимназия, тел: 052/74 13 63.

За ефективност в работата на националната комисия областната комисия заедно с решенията на предлаганите участници следва да изпрати:

- работен чертеж на детайла за задача 1 на II група;
- разпечатка на решението на всеки участник и наименованието на програмния продукт, с който е работено за задача 2, на III група.

Писмените работи от областния кръг се арбитрират от националната комисия на олимпиадата, ако има разлика в оценките на двамата проверители от 0,50 или повече от 0,50 точки.

За участие в националния кръг на олимпиадата се класират учениците, които са получили на областния кръг оценка не по-ниска от отличен (5,50) или не по-малко от 75% от максималния брой точки.

3. Организацията на националния кръг се извършва съобразно определените в точка 3. **Национален кръг** на приложение № 1 „Изисквания за организиране и провеждане на ученическите олимпиади и на националните състезания през учебната 2016/2017 г.“ (към Заповед № РД 09-1369/15.09.2016 г.) изисквания при спазване на следното:

Стандарти

Чертежите трябва да се оформят според изискванията на стандартите, посочени в учебната програма за задължителна професионална подготовка по техническо чертане за всички професии и специалности, утвърдена със заповед № 09–1031 от 26.07.2004 г.

Допуска се оформянето на чертежите да се извърши и по стандарти, актуални към датата на провеждане на националния кръг.

Програмно осигуряване

Програмното осигуряване ще бъде AutoCAD, версия 2006.

Оформяне на чертежите

Чертежите за първа група се изпълняват на формат А4.

Чертежите за втора и трета група се изпълняват на формат А3.

Чертежите са с рамка на чертожното поле и основен надпис, съответстващи на изискванията на стандартите.

На участниците в първа и втора група се предоставят листове с рамка на чертожното поле и основен надпис.

На компютрите ще има файлове с рамка на чертожното поле и основен надпис за формат А3.

Знаци за грапавост се поставят само на повърхнините, участващи в сглобките. Не е задължително нанасянето на стойности.

На участниците в олимпиадата във втора и трета група се разрешава да ползват таблици за допуски и сглобки.

Не е задължително поставянето на технически изисквания.

В националния кръг учениците работят със собствени чертожни и измервателни инструменти, включително и шублери, и собствени магнитни носители (дискети, дискове).

Националната комисия допуска до 120 ученици – по 40 за всяка група (съгласно т. 7 на раздел I. Ученически олимпиади от приложение № 1 „Изисквания за организиране и провеждане на ученическите олимпиади и на националните състезания през учебната 2016-2017 година“) на национален кръг на олимпиадата.

На националния кръг не се допускат ученици извън класацията.

Класираните на първите три места участници от втора и трета група, общо 6 души, имат право да кандидатстват за стипендия съгласно Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби.

За повече информация: Радостинка Василева, МОН, тел. 02 9217 724.

Националната комисия пожелава спорна и успешна работа на всички участници в Олимпиадата!

ПРЕДСЕДАТЕЛ

Доц. д-р инж. ....

Технически университет

Варна